

ORNAMENTER

Siri Meyer

Ordet «Universitet» stammer fra det latinske «universitas» som betød «helhet» eller «samfunn». I middelalderen fikk det en ny betydning, som betegnelse på fellesskapet av forskende lærere og deres studenter. Universitetet i Bergen har nå fått en ny aula, hvor dette fellesskapet skal feires. På den ene veggen i denne aulaen henger Ornamenter, et veggteppe i monumentalt format laget av Kari Dyrdal.

Å kle vegger med tekstile bilder er en urgammel skikk som finnes hos de fleste av jordens folk. Allerede i middelalderen pyntet den norske overklassen veggene med utspente vevede stoffer til fest og høytid. På 1600- og 1700-tallet dukker teppene opp i mer folkelige miljøer. Disse billedvevene ble senere brukt til å skape en forestilling om at alle nordmenn har en felles og særegen identitet.

To ulike estetiske strategier virker sammen i det kunstneriske uttrykket i Ornamenter. Den ene er konseptuell, den andre visuell. Den visuelle dreier seg om bruken av flate og mønster og springer ut av en mer grunnleggende interesse for hva det vil si å se. Når vi forholder oss til omgivelsene, fungerer ikke sansene våre som passive mottakere av ytre sansestimuli. Persepsjonspsykologien har lært oss at vi instinktivt prioriterer og ordner våre sanseinntrykk. Vi forvandler kaos til meningsfulle former. Det er denne iboende trangten til å finne en meningsfull orden som ligger til grunn for vår glede ved ornamenter i kunsten.

Formspråket i Ornamenter er ved første øyekast antinaturalistisk. Uttrykket består av repetitive mønstre som gjerne gjentar seg symmetrisk rundt en akse. Rytme og formal organisering er viktigere enn identifiserbare motiver. Vevet er et ypperlig medium til å utforske abstrakte mønsterdannelser. Trådene flettes sammen manuelt eller maskinelt på tvers og på langs i en vevstol. Den bølgende sammenfletningen skaper flere lag med stoff, noen over, noen under. I Ornamenter legger et sjikt av lyse former seg foran mørkere flater og får oss til å oppleve dybde. Tekstilen appellerer ikke bare til øyets lyst. Den har også taktile og stofflige kvaliteter. Berøringssansen er involvert.

Inspirasjon til Ornamenter kommer fra fjellformasjoner i Bergensområdet som Dyrdal selv har fotografert. Fotografiene er overført til en datamaskin og bearbeidet i Photoshop.

Resultatet er blitt programmert inn i en datastyrt vev. Dyrdal har kuttet og beskåret, vendt og snudd på de visuelle elementene til de til slutt smeltet sammen til nye mønstre og helheter. Disse formene har også en konseptuell dimensjon. De vekker assosiasjoner til de mønsterdannelser vi finner i naturen. Ornamenter feirer ikke bare Universitetet, men også Bergen som byen mellom de syv fjell. I denne festsalen skal alle kunne føle seg velkommen.